

Teza

Zgodnie z przepisem § 25 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej, komisja dyscyplinarna umarza postępowanie, jeżeli ustał stosunek pracy z obwinionym.

Komisja dyscyplinarna nie ocenia wtedy postępowania dowodowego, zasadności zarzutów i nie rozstrzyga merytorycznie w sprawie.

Konsekwencją zakończenia stosunku pracy, w ramach którego nastąpiło wdrożenie procedury dyscyplinarnej - jest umorzenie postępowania dyscyplinarnego.

Naruszenie obowiązku

godnego zachowania się w służbie.

Naruszenie zasady sc lub zasady etyki ksc

Nie wskazano w orzeczeniu.

Sygn. akt DSC.WK.6402.4.2023

Warszawa, dnia 18 października 2023 r.

ORZECZENIE

Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej w składzie:

Przewodniczący: Urszula Pawłowska - Rojek

Członkowie: Piotr Kobiela

Piotr Orzech

Maciej Tomczak

Anna Żółkowska

Protokolant: Bogusława Baprawska

przy udziale:

Obwinionego –R. B.,

Obrońcy – G. G., ul. (...)

oraz

Rzecznika dyscyplinarnego urzędu w W. –M. J.

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2023 r., na rozprawie w siedzibie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Warszawie, przy ul. Al. Ujazdowskie 1/3 sprawy R. B., zatrudnionego do dnia 31 stycznia 2023 roku na stanowisku radcy prawnego w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli w urzędzie (...), obwinionego o to, że w dniu 14 października 2022 roku podczas rozmowy z M. G., dyrektorem Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli (...) urzędu (...), przeprowadzonej w związku ze sporządzeniem kwartalnej oceny pracy R. B., nagrywał rozmowę przy pomocy urządzenia rejestrującego dźwięk, pomimo braku wyrażenia przez M. G. zgody na nagrywanie – czym naruszył obowiązek członka korpusu służby cywilnej wymieniony w art. 76 ust. 1 pkt 7 ustawy o służbie cywilnej, tj. godnego zachowania się w służbie.

na skutek wniesionego przez Obwinionego w dniu 3 marca 2023 roku **odwołania** od orzeczenia Wspólnej Komisji Dyscyplinarnej urzędu we W. wydanego 9 lutego 2023 roku, orzekającego o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego,

na podstawie art. 126 ust. 3 w związku z art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2022 r., poz. 1691 t.j.) oraz § 36 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. z 2009 r. nr 60, poz. 493)

orzeka

o utrzymaniu w mocy orzeczenia komisji dyscyplinarnej I instancji.

Urszula Pawłowska – Rojek

Piotr Kobiela

Piotr Orzech
Maciej Tomczak
Anna Żółkowska

UZASADNIENIE

Po przeprowadzeniu rozprawy oraz na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej ustaliła, co następuje: R. B. był zatrudniony do dnia 31 stycznia 2023 roku na stanowisku radcy prawnego w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (...) urzędu (...) (zwanego dalej ...).

Zgodnie z Zarządzeniem nr 35 Dyrektora Generalnego (...) we W. z dnia 30 czerwca 2016 roku w sprawie wprowadzenia systemu bieżącej informacji zwrotnej w urzędzie, członkowie korpusu służby cywilnej podlegają kwartalnej ocenie pracy sporządzanej w formie pisemnej. W związku ze sporządzeniem kwartalnej oceny pracy, bezpośredni przełożony przeprowadza rozmowę z ocenianym pracownikiem, podczas której zapoznaje pracownika z oceną oraz z jej kryteriami, ustalonymi na następny kwartał.

W związku ze sporządzeniem oceny kwartalnej za III kwartał 2022 roku, w dniu 14 października 2022 roku M. G., Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli w urzędzie, przeprowadził z R. B. rozmowę. W spotkaniu wzięli udział R. B. oraz doproszony przez niego świadek, Ł. W., społeczny inspektor pracy.

W trakcie rozmowy M. G. zauważył, iż R. B. nagrywał rozmowę. Przełożony zadał pytanie, czy rozmowa jest nagrywana, a R. B. potwierdził ten fakt. M. G. stwierdził wówczas, iż nie został uprzedzony o nagrywaniu rozmowy, jak również nie wyraził zgody na jej nagrywanie. Na pytanie, w jakim celu nagrywana jest rozmowa, B. wyjaśnił, iż dla celów dowodowych.

Jedyną relację opisującą przebieg rozmowy w dniu 14 października 2022 roku złożył M. G. W piśmie do Dyrektora Generalnego urzędu z dnia 17 października 2022 roku powiadomił on o zaistniałej sytuacji, wskazując, iż nagrywanie rozmowy dotyczącej zapoznania z oceną kwartalną, jest całkowicie nieuzasadniona. W szczególności, iż w toku zapoznawania pracownika z oceną, był obecny również społeczny inspektor. W piśmie dyrektor M. G. wskazuje, iż w jego ocenie, pracownik nie miał żadnych powodów, aby obawiać się, że będzie w jakikolwiek sposób mobbingowany, dyskryminowany lub, że będzie narażona jego godność osobista. Pracownik na przestrzeni ostatnich dwóch lat w żadnym z przypisanych mu kryteriów nie otrzymał

oceny poniżej oczekiwań, zaś wystawiana w tym momencie ocena potwierdziła, że w III kwartale 2022 roku został w zakresie trzech kryteriów oceniony wyżej. Dodatkowo zwrócono uwagę, iż nagrywanie rozmów, bez realnych ku temu podstaw, godzi nie tylko w zasady życia społecznego, ale przede wszystkim ogranicza zaufanie M. G., jako przełożonego do pracownika, gdyż zbierane są dowody na bliżej nieokreślone okoliczności. Dla przełożonego, w zaistniałej sytuacji, nie są zrozumiałe zamiary i intencje pracownika. W piśmie wskazano, iż ze względu na okoliczności oraz treść dotychczas wyrażanych przez pracownika opinii na temat zarządzania urzędem, istnieje możliwość, iż działania te nie mają służyć ochronie jego dobra, ale zdyskredytowaniu i ośmieszeniu przełożonych i samego urzędu.

M. H., Dyrektor Generalny urzędu, w dniu 25 października 2022 roku skierowała sprawę do Rzecznika dyscyplinarnego z dyspozycją wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

Postępowanie wyjaśniające

Pismem z dnia 14 grudnia 2022 roku R. B. został powiadomiony o wszczęciu postępowania wyjaśniającego oraz o możliwości składania wniosków dowodowych oraz wyjaśnień. Nie skorzystał z możliwości ich złożenia i nie odniósł się do szczegółów samego zdarzenia w trakcie postępowania wyjaśniającego.

Pisma obrońcy z dnia 20 grudnia 2022 roku, 28 grudnia 2022 roku oraz 2 stycznia 2023 roku, koncentrują się na kwestii zbadania i oceny zagadnień prawnych odnoszących się do utrwalania dźwięku podczas spotkań, których osoba jest uczestnikiem, w tym czy czyn jest zabroniony, czy ma charakter precedensowy i czy nie powinien być oceniany przez właściwy organ samorządu zawodowego radców prawnych.

Ł. W., który był naocznym świadkiem rozmowy w dniu 14 października 2022 roku, w toku postępowania wyjaśniającego zasłonił się tajemnicą czynności kontrolnych z zakresu społecznej inspekcji pracy. Rzecznik dyscyplinarny wniósł również o przesłuchanie tego świadka przez komisję dyscyplinarną. W toku przedmiotowego postępowania wyjaśniającego, Rzecznik odebrał wyjaśnienia od M. G., Dyrektora Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli urzędu.

Postępowanie dyscyplinarne

Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego został wystosowany do Wspólnej Komisji Dyscyplinarnej urzędu (...) w dniu 16 stycznia 2023 roku.

We wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego Rzecznik wskazuje, iż samo nagrywanie nie jest czynem zabronionym. Jednakże czyn ten, według niego, może i powinien być oceniony, jako uchybienie obowiązkowi godnego zachowania się w służbie. R. B. nie otrzymał negatywnej oceny kwartalnej za pierwszy, drugi, ani trzeci kwartał 2022 roku. Tym samym, nie było usprawiedliwionych, realnie i obiektywnie istniejących podstaw do tego, żeby obawiać się ewentualnego naruszenia praw R. B. w toku rozmowy z dnia 14 października 2022 roku i przeciwdziałać naruszeniu praw pracownika za pomocą utrwalania treści rozmowy. Rzecznik wskazuje, iż zgodnie z § 13 pkt 1 oraz § 14 pkt 1 i 2 Zarządzenia nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 roku w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej (Monitor Polski nr 93, poz. 953), wśród zasad etyki korpusu służby cywilnej, których przestrzega członek korpusu, pierwsze miejsce zajmuje zasada godnego zachowania. Polega ona w szczególności na wykonywaniu pracy z szacunkiem dla reguł współżycia społecznego i kultury osobistej, poszanowania godności innych osób, w tym podwładnych, kolegów i przełożonych (§ 14 pkt 2). W ocenie Rzecznika, swoim czynem z dnia 14 października 2022 roku R. B. uchybił powyższym zasadom. Czyn ten wykroczył poza reguły współżycia społecznego i stanowił wyraz braku poszanowania godności innych osób. Nie służyło to zapobieganiu powstawania konfliktów w pracy, a raczej generowało je i nasilało, destabilizując relacje między współpracownikami. Czyn ten został zakwalifikowany, jako naruszenie obowiązku członka korpusu służby cywilnej wymieniony w art. 76 ust. 1 pkt 7 ustawy o służbie cywilnej, tj. obowiązku godnego zachowania się w służbie. W wyniku dokonania analizy formalno – prawnej przez Przewodniczącego Komisji dyscyplinarnej I instancji, wniosek Rzecznika wraz z załączoną dokumentacją został przyjęty i nie stwierdzono zaistnienia przesłanek do przekazania sprawy Rzecznikowi dyscyplinarnemu do uzupełnienia postępowania wyjaśniającego. Wniosek zawierał wszystkie wymagane elementy, w tym uzasadnienie wraz z określeniem skutków wynikających z popełnienia czynu.

W dniu 17 stycznia 2023 roku do Przewodniczącego Wspólnej Komisji Dyscyplinarnej urzędu wpłynęło pismo zastępcy Dyrektora Wydziału Organizacji i Rozwoju urzędu informujące, że umowa o pracę zawarta z R. B. zostanie

rozwiązana z dniem 31 stycznia 2023 roku. Niemniej jednak, w myśl art. 126 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej komisja dyscyplinarna wszczyna postępowanie dyscyplinarne z dniem zgłoszenia wniosku Rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania. Z uwagi na powyższe, po analizie wniosku i załączonej dokumentacji, zgodnie z dyspozycją § 14 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz.U. nr 60, poz. 493), w dniu 17 stycznia 2023 r. wyznaczono skład orzekający i ustalono termin rozprawy na dzień 9 lutego 2023 roku.

W związku z faktem, iż stosunek pracy Obwinionego ustał w dniu 31 stycznia 2023 roku i w dniu rozprawy nie był już pracownikiem urzędu we W., zgodnie z § 25 pkt 1 i § 31 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej Wspólna Komisja Dyscyplinarna urzędu orzekła o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

Postępowanie odwoławcze

Obrońca obwinionego R. B., G. G. pismem z dnia 3 marca 2023 roku złożył odwołanie od orzeczenia Wspólnej Komisji Dyscyplinarnej urzędu we Wrocławiu z 9 lutego 2023 r.

W odwołaniu zarzucono istotne naruszenie § 14 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 w związku z § 12 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz.U. nr 60, poz. 493), poprzez brak zwrotu Rzecznikowi dyscyplinarnemu (...) urzędu (...) we W. sporządzonego przez niego wniosku z dnia 16 stycznia 2023 roku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec urzędnika służby cywilnej R. B. – celem umorzenia postępowania wyjaśniającego.

Wskazano, iż prowadzone przez Rzecznika postępowanie wyjaśniające, wskutek jego karygodnej nierzetelności, nie dało najmniejszych podstaw do stawiania zarzutów osobie objętej tym postępowaniem. Zgodnie ze stanowiskiem strony obwinionej, wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego nie zawierał obligatoryjnych elementów uzasadnienia, tzn. skutków czynu dokonanego przez Obwinionego i rzetelnego uzasadnienia, zaś przedstawione już uzasadnienie wniosku przez Rzecznika, ma charakter pozorny. Podkreślono, iż sam czyn, czyli rejestrowanie rozmowy w tym konkretnym przypadku i miejscu, jest czynem legalnym, w świetle obowiązującego prawa. Jednocześnie wskazano, na bezprawne

i nieprofesjonalne zachowanie Rzecznika w toku prowadzonego przez niego postępowania wyjaśniającego, widoczne od etapu postępowania dowodowego, poprzez realizację prawa Obwinionego do obrony, aż do etapu formułowania wniosków. W ocenie obrońcy Obwinionego, postępowanie to nie powinno być w ogóle wszczęte i prowadzone, zaś Wspólna Komisja Dyscyplinarna urzędu powinna była zwrócić wniosek Rzecznikowi celem umorzenia postępowania wyjaśniającego z uwagi na jego bezprzedmiotowość i niedopuszczalność stawiania R. B. zarzutu przedstawionemu we wniosku Rzecznika dyscyplinarnego z dnia 16 stycznia 2023 roku, w odwołaniu podniesiono, iż R. B. nagrywał rozmowę z przełożonym legalnie, co wyklucza prowadzenie postępowania dyscyplinarnego w tej sprawie.

Z tych względów w odwołaniu Obwiniony wniósł o uchylenie orzeczenia w całości i zwrot sprawy do Wspólnej Komisji Dyscyplinarnej urzędu we W. do ponownego rozpoznania, którego przedmiotem powinno być przekazanie sprawy Rzecznikowi dyscyplinarnemu urzędu we W. celem umorzenia postępowania wyjaśniającego.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej, po zapoznaniu się z materiałem dowodowym oraz po przeprowadzeniu rozprawy, zważyła, co następuje:

Zgodnie z § 34 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. nr 60, poz. 493) Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej (WKDSC) rozpatruje odwołanie od orzeczenia komisji dyscyplinarnej wydanego w I instancji, w granicach zarzutów podniesionych w odwołaniu.

Jako organ odwoławczy, WKDC zobowiązania jest w pierwszej kolejności do zbadania, czy nie wystąpiły przesłanki wykluczające możliwość prowadzenia postępowania.

Jedną z takich przesłanek jest ustanie stosunku pracy z obwinionym.

Komisja dyscyplinarna I instancji na rozprawie przeprowadzonej w dniu 9 lutego 2023 roku ustaliła, iż umowa o pracę z R. B. z dniem 31 stycznia 2023 roku została rozwiązana. Zgodnie z przepisem § 25 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów

z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej, komisja dyscyplinarna umarza postępowanie, jeżeli ustał stosunek pracy z obwinionym.

Komisja dyscyplinarna nie ocenia wtedy postępowania dowodowego, zasadności zarzutów i nie rozstrzyga merytorycznie w sprawie.

Konsekwencją zakończenia stosunku pracy, w ramach którego nastąpiło wdrożenie procedury dyscyplinarnej - jest umorzenie postępowania dyscyplinarnego.

Biorąc pod uwagę okoliczność, o której mowa w § 25 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz.U. 493) Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej orzekła jak w sentencji.

Pouczenie:

Od niniejszego orzeczenia Stronom oraz Szefowi Służby Cywilnej przysługuje odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania Obwinionej sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych za pośrednictwem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

Urszula Pawłowska-Rojek

Piotr Kobiela

Piotr Orzech

Maciej Tomczak

Anna Żółkowska